

רשימת המוצגים

רשימת המוצגים בתערוכה

“...ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ-ישראל...”

הדגל האחרון של המנדט הבריטי; טקס הורדתו מן התורן ב־30 ביוני 1948 ציין את סיומן של 31 שנות השלטון הבריטי בארץ-ישראל; כותנה וחבל; מוזיאון ישראל, ירושלים; מתנת אנדי ברונפמן לידידי מוזיאון ישראל בארה"ב, לכבוד יום הולדת 70 של בעלה צ'ארלס

הורדת ה"יוניון ג'ק" מהתורן בנמל חיפה, 30 ביוני 1948, 14:30; צלם לא ידוע נרכש בידי אנדי ברונפמן לכבוד יום הולדת 70 של בעלה צ'ארלס, השאלת צ'ארלס ברונפמן לתערוכה לכבוד שנת ה-60 למדינת ישראל

“...אנו קוראים לאומות המאוחדות לתת יד לעם היהודי...”

דגל ישראל שהונף מול בניין האו"ם למחרת קבלתה של ישראל לארגון, 12 במאי 1949; סתנת ד"ר הארי ליון, קונטיקט, למדינת ישראל; גנזך המדינה, תת-17/1

ישראל מצטרפת כחברה ה-59 באו"ם ומניפה את דגל הלאום, ניו-יורק 12 במאי 1949; הנוכחים: משה שרת שר החוץ (אוחז בדגל, מיסין), אבא אבן נציג ישראל באו"ם וחברי המשלחת הישראלית; צילום: United Nations Photo, גנזך המדינה, תת-17/1

מגילת העצמאות

מגילת העצמאות של מדינת ישראל, ה באייר תש"ח, 14 במאי 1948; דיו על שלוש יריעות נייר דמוי קלף מחוברות בגיד, חותם שעווה ופתיל כותנה; גנזך המדינה, א-411/1

נרתיק הכסף של מגילת העצמאות, 1949; האמן: דוד ה' גומבל, יליד ברלין, חי ופעל בגרמניה ובירושלים, 1909-1999; כסף רקוע; גנזך המדינה, א-411/2

שירת "התקווה" בטקס הכרזת העצמאות; הקלטה: "צליל", לוסיאן זלצמן; גנזך המדינה

“...אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ-ישראל...”

הצעה לנוסח הכרזת העצמאות שגיבשה המחלקה המשפטית במנהלת העם ערב הקמת המדינה, 9 במאי 1948; גנזך המדינה, א-320/13

טיוטות למגילת העצמאות בעת הדיונים על הנוסח הסופי, בכתב-ידו של חבר מועצת העם דוד צבי פנקס, 13 במאי 1948; גנזך המדינה, פ-3074/6

מנשר מס' 1, ההצהרה המשפטית הראשונה של מדינת ישראל שהקריא דוד בן-גוריון במעמד הכרזת העצמאות. על הטופס תיקונים בכתב-ידו של חבר מועצת העם דוד צבי פנקס, ה באייר תש"ח, 14 במאי 1948; גנזך המדינה, פ-3074/6

“מדינת היהודים”, צמדת בולים של הקרן הקיימת לישראל שראתה אור לרגל הכרזת האו"ם על החלוקה, בטרם נקבע השם “מדינת ישראל”, ינואר 1948; מעצב לא ידוע, דפוס “האומן”, ירושלים, גנזך המדינה, תת-17/6

“... להיות ככל עם ועם ... במדינתו הריבונית...”

הצעות אזרחי ישראל לעיצוב דגל המדינה, שנשלחו בעקבות הזמנה שפרסמה הממשלה הזמנית ב־8 ביוני 1948; גנזך המדינה

החלטת ועדת הסמל של מועצת המדינה הזמנית שנשלחה אל מזכיר הממשלה, כ"ב בתמוז תש"ח, 29 ביולי 1948; גנזך המדינה, ג-395/1

מזכר על דחיפות ההחלטה בדבר בחירת סמל למדינה מאת ריכרד אראל, המדפיס הממשלתי, אל שלמה קדר, מזכירות הממשלה הזמנית, ג בחשוון תש"ט, 5 בנובמבר 1948; גנזך המדינה, ג-325/20

חוק הסמל והדגל, חתום על-ידי נשיא המדינה חיים ויצמן, ראש הממשלה דוד בן-גוריון ושר הפנים משה שפירא ומוחתם בחותם המדינה, י"ט באייר תש"ט, 19 במאי 1949 [18 במאי 1949]; גנזך המדינה, כ-437/26

החלטה רשמית של ועדת המשנה לקביעת טיב הכחול של דגל המדינה על גון הצבע הכחול של הדגל, 18 בינואר 1950; גנזך המדינה, ג-395/15

דוגמת הגוון הכחול של הדגל וההוראות להכנתו; גנזך המדינה, ג-395/15

הצעות לעיצוב סמל המדינה שהציעו אזרחי ישראל בעקבות הזמנה שפרסמה ועדת הסמל של מועצת המדינה הזמנית ב־12 בנובמבר 1948; גנזך המדינה

“תמונות קצרות”, מתוך סדרת סרטים לרגל יום העצמאות, 2002; הפקה: ערוץ ההיסטוריה

“... האספה המכוננת הנבחרת...”

מברק מהצייר לודוויג בלום אל זאב שרף, מזכיר הממשלה, בבקשה לקבל הזמנה לשיבת הפתיחה של “האספה המכוננת”, היא הכנסת הראשונה, כדי לתעד את האירוע, י בשבט תש"ט, 9 בפברואר 1949; גנזך המדינה, ג-5386/12

ישיבתה הראשונה של “האספה המכוננת”, ט"ו בשבט תש"ט, 14 בפברואר 1949; הצייר: לודוויג בלום, ישראלי (יליד צ'כיה), 1891-1974 פחם על נייר; אוסף דבורה חרמון, ירושלים

“... השלטונות הנבחרים והסדירים של המדינה...”

“יום הבחירות”: דף מימנו של משה אלפרט “מוכתאר” שכונת בית-ישראל בירושלים המתאר את התרגשותו ביום הבחירות לאספה המכוננת, 25 בינואר 1949; גנזך המדינה, פ-1878/9

חיילים ליד קברו של הרצל לפני טקס הקבורה, כ"ב באב תש"ט, 17 באוגוסט 1949; הצלם: יעקב בן-דב, ישראלי (יליד רוסיה) 1882-1968; הדפסת כסף; מוזיאון ישראל, ירושלים; מתנת רנה (פיש) ורוברט לוין, לונדון

תעודות שניתנו לחברי משמר הכבוד בטקס ההלוויה של בנימין זאב הרצל בירושלים, דב וגולדי יוסף, כ"ב באב תש"ט, 17 באוגוסט 1949; גנזך המדינה, פ-2386/6

טקס קבורת בנימין זאב הרצל בהר הרצל שבירושלים, כ"ב באב תש"ט, 17 באוגוסט 1949; הצייר: לודוויג בלום, ישראלי (יליד צ'כיה), 1891-1974; צבעי-שמן על בד; אוסף דבורה חרמון, ירושלים

"...שואה שנתחוללה על עם ישראל בזמן האחרון..."

טיוטת ההצעה להחלטת ממשלה בעניין תחילת המשא-ומתן על השילומים מגרמניה, עם תיקונים בכתב-ידו של אליעזר קפלן, שר האוצר, ובשבט תש"י, 24 בינואר 1950; גנזך המדינה, ג-5567/12

קטע פרוטוקול בכתב-ידו של השופט בנימין הלוי, המתעד את עדותו של ד"ר ישראל (רז"ו) קסטנר במשפט התביעה של היועץ המשפטי לממשלה נגד מלכיאל גרינוולד, ט"ו באדר א תשי"ד, 18 בפברואר 1954; גנזך המדינה, ב-27433/7

טיוטת ההצעה להחלטת ממשלה המתירה ביצוע פומבי של קטעי שירה בשפה הגרמנית בניגוד למדיניות הרשמית. התיקונים בכתב-ידו של פנחס רוזן, שר המשפטים, ד בתמוז תשי"ט, 13 ביולי 1959; גנזך המדינה, ג-5549/7

תיעוד מצולם של משפט אייכמן, 12 באפריל, 1961 - 14 באוגוסט 1961; צולם במצלמות וידאו טייפ 2; גנזך המדינה

עמוד הפתיחה מספר זכרונות שחיבר האסיר אדולף אייכמן בכלא רמלה, בכתב-ידו, 1961; גנזך המדינה, א-342/1

מסמך טרוניקי: מוצג תביעה מספר ת/145, שהוצג בתיק פלילי 373/86 מדינת ישראל נגד איוון ג'ון דמיאניוק, נרשם בבית המשפט ב-21 באפריל 1987; גנזך המדינה, ב-22162/8

"... פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות..."

חוק השבות, טופס מקורי בחתימת יו"ר הכנסת יוסף שפרינצק, ראש-הממשלה דוד בן-גוריון ושר הפנים משה שפירא, כ בתמוז תש"י, 5 ביולי 1950; גנזך המדינה, כ-438/49

רשימות כרונולוגיות של עולים שהגיעו לשערי הארץ, ינואר-יוני 1949; גנזך המדינה, ג-13494/7

עולים חדשים מתמן בנמל התעופה לוד, 1949; הצלם: טדי בראונר, ישראלי (יליד

ישיבת הממשלה הזמנית לפני התפטרותה, פברואר 1949; מימין לשמאל: פרץ ברנשטיין, הרב יצחק מאיר לוין, דוד בן-גוריון, משה שרתוק (שרת), אהרון ציזלינג, בכור-שלום שטרית, יצחק גרינבוים, דוד רמז; צילום: משרד החוץ, לשכת העיתונות

מכתב ההתפטרות שהגישו חברי הממשלה הזמנית לנשיא המדינה הראשון, חיים ויצמן, כדי לאפשר את הקמת הממשלה בעקבות הבחירות לכנסת הראשונה, י"ח בשבט תש"ט, 17 בפברואר 1949; גנזך המדינה, א-7526/1

חוק ביטול עונש המלקות שהתקבל במסגרת ביטול החוקים המנדטוריים והעות'מאניים טופס מקורי חתום על-ידי יו"ר הכנסת יוסף שפרינצק, ראש-הממשלה דוד בן-גוריון ושר המשפטים פנחס רוזן, י"א באב תש"י, 25 ביולי 1950; גנזך המדינה, כ-438/58

עולים חדשים ממתנים לתורם להצביע בבחירות הראשונות במחנה עבודה באילת, 1951; צילום: לשכת העיתונות הממשלתית, גנזך המדינה

מכתב מאת ראש-הממשלה משה שרת אל נשיא המדינה יצחק בן-צבי המביע את החשש שההצעה להעלות את אחוז החסימה לכנסת תפגע באופייה הדמוקרטי של המדינה ובייחוד בציבור הערבי, כ"ב באלול תשי"ד, 20 בספטמבר 1954; גנזך המדינה, נ-55/28

זיכרון-דברים בעניין תוצאות הבחירות לכנסת התשיעית, חתום בידי חברי ועדת הבחירות, ט בסיוון תשל"ז, 26 במאי 1977; גנזך המדינה, א-396/1

"... הגשמת שאיפת הדורות לגאולת ישראל..."

טופס תוצאות ההצבעה באו"ם על חלוקת ארץ-ישראל, 29 בנובמבר 1947. על הטופס שחולק באותו מעמד אסף אהרון פישמן, יהודי תושב ניו-יורק את חתימותיהם של אישים שונים שהיו קשורים לדעתו בהקמת מדינת ישראל, 1947-1950; גנזך המדינה, א-395/3

הפקודה הרשמית להקמת צה"ל, עם תיקונים בכתב-ידו של ראש-הממשלה ושר הביטחון דוד בן-גוריון, י"ז באייר תש"ח, 26 במאי 1948; גנזך המדינה, א-320/2

פקודה למתן חנינה כללית לכל תושבי ישראל על עברות שנעשו קודם ליום פרסומה, חוץ מעברות שדין מוות או מאסר עולם, שבויי מלחמה וחולי נפש, חתומה בידי דוד בן-גוריון, ראש-הממשלה ושר הביטחון, פליכס רוזנבליט, שר המשפטים ובכור שלום שטרית, שר המשטרה. י"א בשבט תש"ט, 10 בפברואר 1949; גנזך המדינה, א-7526/8

"... הוגה חזון המדינה תיאודור הרצל..."

תעודה רשמית בדבר העלאת עצמותיו של בנימין זאב הרצל לקבורה בארץ-ישראל לפי צוואתו; נמסרה לקהילה היהודית בווינה בתמורה לארונו; על התעודה חתומים ראש הממשלה דוד בן-גוריון ויושב ראש ההנהלה הציונית ברל לוקר, י"ד באב תש"ט, 12 באוגוסט 1949; גנזך המדינה, ת-2/15

מנכ"ל משרד הבריאות ד"ר חיים שיבא אל לשכת ראש־הממשלה דוד בן־גוריון, י"ג בחשוון תשי"ב, 12 בנובמבר 1951; גנזך המדינה, ג-5495/6

סרט תיעודי על ייבוש אגם החולה; הפקה: מנהל ההסברה במשרד ראש־הממשלה, 1954; מ"מ, גנזך המדינה

מכוניתו של יצחק בן־צבי בראש שירת הליווי שלו, לאחר שהושבע בכנסת לכהונת הנשיא השני של מדינת ישראל, כ"ב בכסלו תשי"ב, 10 בדצמבר 1952; צילום: לשכת העיתונות הממשלתית; גנזך המדינה, 296/66-00

מכתב בנוגע לרכישת מכונית ייצוגית לנשיא המדינה יצחק בן־צבי מאת ראש הטקס מיכאל פריץ סימון אל מזכיר הממשלה, זאב שרף, כ"ט בחשוון תשט"ו, 25 בנובמבר 1954; גנזך המדינה, ג-5383/14

סרטון תיעודי על ארגון, אחת מן ההיאחזויות שהקים הנח"ל (נוער חלוצי לחום) בבקעת הירדן, אוקטובר 1968; יוסן כרמל הרצליה; האולפנים המאוחדים; גנזך המדינה

בקשת תמיכה במפעל ההתיישבות בדהב ששיגרה קבוצת משפחות מקריית מלאכי אל ראש־הממשלה גולדה מאיר, 4 באוגוסט 1971; גנזך המדינה, ג-7456/3

מכתב מאת הרב משה לוינגר אל השר ישראל גלילי ובו בקשה להסב את מבני המחנה הצבאי הסמוך לקריית ארבע למרכז קליטה לעולים חדשים, ח באייר תשל"ג, 10 במאי 1973; גנזך המדינה, ג-7457/1

דף בכתב־ידו של שר האוצר פנחס ספיר ובו ראשי פרקים לקראת נסיעתו למגבית חירום מיוחדת בארצות־הברית, בעקבות מלחמת יום־הכיפורים, 15-16 בנובמבר 1973; גנזך המדינה, פ-9/909/12

פתק בדבר פגישה עם נציגי קבוצה המבקשת להתיישב במעלה־אדומים, שכתב חבר הכנסת אריאל שרון ליו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות, השר ישראל גלילי, ראשית יולי 1974; גנזך המדינה, ג-7458/3

מכתב מן המאה השביעית או השישית לפני הספירה שבו מתבקש אלישיב, מפקד מצודה בגבולה הדרומי של יהודה, לתת לכיתיים יין וקמח משובח. תל ערד, מאות 6-7 לפני הספירה; דיו על חרס; רשות העתיקות

טיוטת מסמך העקרונות שהוכנה לקראת החלטת הממשלה על ביטול הפיקוח על מטבע חוץ, 17 באוקטובר 1977; גנזך המדינה, א-8157/4

“... שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה ...”

תוספת לפקודה למניעת טרור לפיה הארגונים “לוחמי חירות ישראל” ו“חזית המולדת” הם ארגוני טרור. הפקודה חתומה בידי מזכיר הממשלה הזמנית זאב שרף, ט"ז באלול תשי"ח, 20 בספטמבר 1948; גנזך המדינה, א-7526/17

גרמניה, פעל בשנים 1940-1960; הדפסת כסף; מוזיאון ישראל, ירושלים; באדיבות לשכת העיתונות הממשלתית, ירושלים

מבחר דרכונים זרים שהיו ברשותם של עולים חדשים; גנזך המדינה, סדרה 73.0/4

מכתב לראש־הממשלה דוד בן־גוריון מאת העולים מתימן, סאלם עואד חסן ממחנה פרדסיה ונסים סאלם עואד ממחנה ראש־העין, המגולל את תלאותיהם, כ"ב בשבט תשי"י, 9 בפברואר 1950; גנזך המדינה, ג-333/12

ברכה מעוטרת לדוד בן־גוריון לקראת ראש־השנה תשי"א מאת קבוצת יהודים מנורדיסתן ששהו במחנה עולים בטהרן, ספטמבר 1950; דיו על קלף; גנזך המדינה, תת-1/19

מברק מסוג ובו פקודה להעלאת יהודי אתיופיה - “מבצע שלמה” - שבו עלו לישראל במהלך יממה וחצי כ־15 אלף מיהודי אתיופיה, 16 באפריל 1991; גנזך המדינה, א-5144/13

עולים מאתיופיה במטוס צבאי בדרום מאדיס אבבה לישראל, 1991; הצלם: נתן אלפרט; הדפסת צבע; מוזיאון ישראל, ירושלים; באדיבות לשכת העיתונות הממשלתית, ירושלים

מכתב ובו הצעה לפעול למען אסירי ציון ומסורבי עלייה בברית־המועצות ששיגר חבר כנסת יצחק פרץ (מפלגת העבודה) אל ראש־הממשלה שמעון פרס, 9 ביולי 1985; גנזך המדינה, ג-7571/7

מברק בנושא תכנון מבצע לאומי לקליטת יהודי ברית־המועצות, ששיגר נשיא התאחדות הקבלנים בישראל דוד שטרן אל השר משה ארנס, 9 בפברואר 1987; גנזך המדינה, א-2445/1

“... והקימו יישוב גדל והולך ...”

יומן חלוקת תלושי קיצוב יומיים למזון בזמן המצור על ירושלים, יוני-ספטמבר 1948; גנזך המדינה, פ-2386/1

פנקס מזון מתקופת הצנע שהונפק ליצחק בן־צבי, ובו תלושים לבשר, המוצר הנדיר ביותר, ולמיני מאכלים נוספים; גנזך המדינה, פ-1893/31

תעמולה למלחמה בשוק השחור לשימוש “שירותי המודיעין”, 8 באוקטובר 1950; עיצוב: טל-אריאלי סוכנות לפרסום ותעמולה; גאוש על קרטון; גנזך המדינה, ג-318/7

בקשת בן־גוריון מחברי הוועדה לקביעת שמות גיאוגרפיים עבריים בנגב לקבוע את שמות המקומות בארץ על סמך המקורות ההיסטוריים העבריים, עם תיקונים וחתימה בכתב־ידו, י"א בתשרי תשי"י, 4 באוקטובר 1949; גנזך המדינה, ג-5550/6

מזכר סודי המתריע על הסכנות שבהצגת ייבוש החולה כאמצעי למלחמה במלריה מאת

מכתב מחאה על חילול השבת בירושלים מזקני "מושב זקנים וזקנות המאוחד" אל ראש־הממשלה דוד בן־גוריון, י"ח בסיוון תשי"ט, [15 ביוני 1949]; גנזך המדינה, 5585/2-ג

דוח משטרתי בעניין הפגנה קומוניסטית ספונטנית שארגן ח"כ מאיר וילנר מעל גג בית בירושלים, ששיגר א' שילוני, ראש לשכה פלילית, מטה נפת הבירה, אל י. מיבר, מפקד נפת הבירה, ל באייר תשי"ג, 15 במאי 1953; גנזך המדינה, ל-38/36

מברק ברכה ממנהיג תנועת החרות מנחם בגין לראש־הממשלה לוי אשכול עם היוודע דבר החלטתה של ממשלת ישראל להעלות לארץ את עצמותיו של זאב ז'בוטינסקי ממקום קבורתו הזמני בניו־יורק, 15 במרס 1964; גנזך המדינה, ג-7/6380

פרוטוקול סטנוגרפי של ישיבת הממשלה שהוחלט בה על ביטול מנגנון הפיקוח על ערביי ישראל באמצעות ממשל צבאי, כ"ג בחשוון תשכ"ז, 6 בנובמבר 1966; גנזך המדינה, א-7927/5

תזכיר סודי בעניין "הפנתרים השחורים" שבו פורטו הצעות לטיפול בחברי הארגון ששיגר רב פקד א' תורג'מן, ראש ענף תפקידים מיוחדים במטה הדרומי של המשטרה אל ניצב משנה ד' בראלי, מפקד מחוז ירושלים ומפקדי המרחבים, ז באדר תשל"א, 4 במרס 1971; גנזך המדינה, ל-7/4129

פניית נציג תושבי ד"הב, שלמה ראם אל ראש־הממשלה מנחם בגין, לאחר ההכרזה על פינוי היישובים בסיני, כדי שביהר מה יעלה בגורל המושב ותושביו, 13 בדצמבר 1978; גנזך המדינה, גל-12855/44

פניית נשיא המדינה חיים הרצוג אל ראש־הממשלה שמעון פרס בעניין מצוקת תושבי "שכונת הרכבת" בלוד, כ"ב בטבת תשמ"ה, 15 בינואר 1985; גנזך המדינה, 7571/9-ג

"... ספר הספרים הנצחי ..."

דף מתוך כתב "ארם־צובא", ארץ־ישראל, המאה ה־10; דברי הימים ב (לה: ז-לויט); דיו על קלף; דף הכתר נתגלה באקראי בניו־יורק, בדצמבר 1981, והועבר לבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי. דף הכתר הופקד כהקדש במכון בן־צבי והוא מוצג במוזיאון ישראל על־פי החלטת ועד הנאמנים של כתר "ארם־צובא".

הצעה לתנאי "כתב ההקדש" בין נציגי הרבנים של עדת ארם־צובא ובית־דין־צדק של העדה החלבית בירושלים ובין נציגי מכון בן־צבי, שה"הכתר" נמסר לו למשמרת, ראש־חודש אדר א תשי"ח, 20 בפברואר 1958; גנזך המדינה, נ-8/19

רישום עדותו של מרדכי מורד פחם, היהודי שהבריח את כתב ארם־צובא לישראל, בכתב־ידו של הנשיא יצחק בן־צבי, 7 באוקטובר 1958; גנזך המדינה, נ-8/19

"... דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית ..."

פקודת ימי מנוחה בחתימת ידם של ראש־הממשלה דוד בן־גוריון ושר המשפטים פליכס רוזנבליט, כ"ה באייר תש"ח, 3 ביוני 1948; גנזך המדינה, א-7526/11

תפילת ראש השנה במהלך הקרבות במלחמת השחרור; מתוך הסרט: "בעקבות ימים היסטוריים"; הפקה: פוקס מוביטון, בעזרת לשכת המודיעין במשרד ראש־הממשלה, שלימים נקראה "מנהל ההסברה במשרד ראש־הממשלה", 1952; גנזך המדינה

דרוזים מישראל נפגשים עם משפחותיהם בגולן; מתוך יומן "כרמל", ינואר 1968; האולפנים המאוחדים; גנזך המדינה

תזכיר בעניין "מעמד האידיש במדינה" בעקבות הצעה לחוקק חוק להנחלת הלשון העברית. כתבה יעל ורד, מזכירות לשכת ראש־הממשלה, 9 ביולי 1954; גנזך המדינה, ג-7/5551

מכתב ששיגר ראש־הממשלה דוד בן־גוריון אל כ-50 "חכמי ישראל" בשאלת רישום לאומיותו של ילד שאביו יהודי, אמו אינה יהודיה ושניהם מבקשים לרשמו כיהודי, י"ג בחשוון תשי"ט, 27 באוקטובר 1958; גנזך המדינה, ג-8/5587/8

תשובת הסופר שמואל יוסף עגנון, ו חנוכה תשי"ט, [12 בדצמבר 1958]; גנזך המדינה, ג-5/5587/5

תשובת הסופר חיים הזז, א חנוכה תשי"ט, [8 בדצמבר 1958]; מזכירות גנזך המדינה, ג-6/5587/6

תשובת הרב מנחם מנדל שניאורסון, אדמו"ר ליובאוויטש, ח באדר א תשי"ט, [16 בפברואר 1959]; גנזך המדינה, ג-1/5587/1

ליל הסדר בקיבוץ משמר העמק, 1958; הצלם: נחום טים גידל, ישראל (יליד גרמניה), 1909-1996; הדפסת כסף; מוזיאון ישראל, ירושלים; רכישה בסיוע גרי ב' סוקול, סן־פרנסיסקו, קרן פריצקר, סן־פרנסיסקו, לארי זיקלין, ניו־ג'רזי, ד"ר ג'ון סמרט, ניו־יורק

מכתב המבהיר את מעמדה של השפה הערבית כשפה רשמית המחייבת את משרדי הממשלה בישראל, מאת יעל עוזאי, ממלאת מקום מזכיר הממשלה אל יוסף שבו המנהל הכללי של משרד הפנים, כ"ז בשבט תשי"ט, 5 בפברואר 1959; גנזך המדינה, גל-4/9465

מכתב שנשלח בעיצומם של קרבות המרד באימפריה הרומית, ממנהיג המרד, הידוע בכינויו בר־כוכבא, ובו הוא דורש כי ישלחו למחנה לולבין ואתרוגין, הדסים וערבות, ככל הנראה כדי שיושבי המחנה יוכלו לחוג את חג הסוכות כהלכתו; מערת האגרות, מדבר יהודה, ימי מרד בר־כוכבא 132-135, פפירוס מספר P. Yadin 57; רשות העתיקות

פרוטוקול סטנוגרפי מישיבת ועדת השרים לענייני ביטחון בדבר שחרור ירושלים, כ"ז באייר תשכ"ז, 6 ביוני 1967; גנזך המדינה, א-7919/6

סדר יומו של ראש-הממשלה לוי אשכול ביום שחרור ירושלים, בכתב-ידו של עוזרו אמנון בן-יוחנן, כ"ח באייר תשכ"ז, 7 ביוני 1967; גנזך המדינה, ג-9964/7

מברק ברכה לרגל שחרור ירושלים מאת השייח' אמין טריף ראש העדה הדרוזית בישראל אל ראש-הממשלה לוי אשכול, 8 ביוני 1967; גנזך המדינה, גל-17054/3

חתונה יהודית ראשונה בכותל, לאחר שחרורו ב"ב 6 ביוני 1967; טקס הכלולות של קרול רובין וצור בן-דישי בכותל המערבי; תצלום מברקה, צילום: סוכנות אי. פי; גנזך המדינה, 3017/6371-00

ילדים משחקים בירושלים המחולקת, לפני 1967; צילום: שבתאי טל, לשכת העיתונות הממשלתית; גנזך המדינה, טס-277/671

הפלת החומה בין שני חלקי העיר ירושלים, יוני 1967; הצלם: אליהו רוס, ישראלי, (יליד סין) 1915-1985; גנזך המדינה

חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, בחתימת יצחק נבון נשיא המדינה ומנחם בגין ראש-הממשלה, מוחתם בחותם המדינה, י"ז באב תש"ם, 30 ביולי 1980; גנזך המדינה, כ-464/3

"... במולדתם העתיקה ..."

מפת ארץ-הקודש: "סידור הארץ המובטחת המבהיר באופן מדויק את ההבנה של כתבי-הקודש", 1585 בקירוב; האמן: כריסטיאן ון-אדריכום, הולנדי, 1533-1585; תחריט ותצריב צבוע ביד; מוזיאון ישראל, ירושלים; מתנת אדם סקלר, לוס אנג'לס, לכבוד אריאל גבריאלה סקלר

מפת קווי שביתת נשק עם ירדן, שנחתמה בהסכם חשאי בין המלך עבדאללה ונציגי ישראל עם סימונים בכתב-יד, חתומה בידי ולטר איתן ויגאל ידין (ישראל) וצ'ארלס קוקר (הממלכה ההאשמית הירדנית), 23 במרס 1949; תשעה גיליונות, 1:1.100.000, שירות המיפוי של ממשלת פלשטינה א", יוני-יולי 1946; גנזך המדינה, מפה-5597

"... שוחר שלום ..."

עותקים חתומים של הסכמי שביתת הנשק הכלליים בין מדינת ישראל לשכנותיה; בין ישראל למצרים, 24 בפברואר 1949; בין ישראל ללבנון, 23 במרס 1949; בין ישראל לממלכה הירדנית ההאשמית, 3 באפריל 1949; בין ישראל לסוריה, 20 ביולי 1949; גנזך המדינה, א-394/5

תזכיר מאת עודד ערן, סגן-מנהל מחלקת מזרח-תיכון במשרד החוץ, אל לשכת המנהל הכללי עם רעיונות לשיחה לקראת באו לישראל של נשיא מצרים אנואר אל-סאדאת, 17 בנובמבר 1977; גנזך המדינה, חצ-8416/9

"... יצר נכסי תרבות ..."

בקשה לתמיכה מאת נציגי האופרה הישראלית זכי שלוש ושמחה אבן-זהר שהופנתה אל ראש-הממשלה ושר הביטחון דוד בן-גוריון, 23 בספטמבר 1948; גנזך המדינה, ג-5549/3

מזכר, שחיבר מזכ"ל משרד החינוך והתרבות ישעיהו אברך לבקשת ראש-הממשלה דוד בן-גוריון, אשר ביקש לדעת מהו מספר הילדים שייטוספו בעקבות מימושו של חוק חינוך חובה, כ"ה באלול תש"ט, 19 בספטמבר 1949; גנזך המדינה, ג-5419/18

עותק רשמי של דוח ועדת פרומקין, שמונתה לבדוק את הטענות בדבר כפייה אנטי-דתית על עולים חדשים מעדות המזרח במחנות העולים, כ"ב באייר תש"י, 9 במאי 1950; גנזך המדינה, תת-20/20

הצעה לתכנית השידורים הראשונה של תחנת הרדיו הצבאית "גלי צה"ל", שהוגשה לראש שירותי המודיעין (ההסברה) במשרד ראש-הממשלה, גרשון אגרון, אוגוסט 1950; גנזך המדינה, ג-5504/10

מכתב המבשר על השלמת רכישתן של המגילות הגנוזות, שכתב יגאל ידין מניו-יורק למנכ"ל משרד ראש-הממשלה, טדי קולק, סוף שנת 1954; גנזך המדינה, ג-5549/31

פתק בכתב-ידו של ראש-הממשלה דוד בן-גוריון, המורה להזמין לכל מסיבה ממלכתית "קודם כול נציגי סופרים ומורים ואמנים"; נמסר למנהל הכללי של משרדו, טדי קולק, 1960; גנזך המדינה, א-7093/21

מזכר בעניין הדאגה שיעוררו במדינות ערב שידורי הטלוויזיה שיחלו בישראל ששיגר שר החוץ אל ראש-הממשלה לוי אשכול, ו בסיון תשכ"ז, 27 במרס 1966; גנזך המדינה, ג-2386/6-9

טיוטת מכתב מאת רחל ינאית בן-צבי אל המשורר אורי-צבי גרינברג ובו בקשה שיכתוב דברים לקראת האזכרה למשורר נתן אלתרמן, ט בניסן תש"ל, 15 באפריל 1970; גנזך המדינה, ג-2100/13-9

"... המקומות הקדושים של כל הדתות ..."

תזכיר המציע לקבוע את הרצליה כבירת ישראל, ששיגר לאחר החלטת החלוקה בן-ציון מיכאלי, נשיא המועצה המקומית הרצליה, אל הסוכנות היהודית לא"י והוועד הלאומי, ה בטבת תש"ח, 18 בדצמבר 1947; גנזך המדינה, ג-123/26

מברק ששיגר ראש-הממשלה דוד בן-גוריון אל שר החוץ משה שרת בעת שעצרת האו"ם דנה באפשרות בנאום ירושלים, ובו התנגדות "לכל צורה של שלטון זר" בעיר, 4 בדצמבר 1949; גנזך המדינה, חצ-2329/14

פתק בכתב־ידו של שר החוץ אבא אבן שנמסר לראש־הממשלה גולדה מאיר שעות אחדות לאחר השתלטות המחבלים, חברי ארגון "ספטמבר השחור", על משלחת הספורטאים הישראלים בכפר האולימפי במינכן, 5 בספטמבר 1972; גנזך המדינה, 5333/8-זח

מברק משגרירות ישראל בבון אל משרד החוץ המדווח על ההחלטה של הוועד האולימפי העולמי ושל שר הפנים הגרמני שלא להפסיק את המשחקים האולימפיים בזמן שהמחבלים, חברי ארגון "ספטמבר השחור", רצחו שניים מחברי המשלחת הישראלית והחזיקו בתשעה אחרים כבני ערובה, 5 בספטמבר 1972; גנזך המדינה, 5331/14-זח

פרוטוקול של התייעצות צבאית־מדינית בירושלים שלושה ימים לפני פרוץ מלחמת יום־הכיפורים, 3 באוקטובר 1973; גנזך המדינה, א-15/7244

"...אומה שוות זכויות בתוך משפחת העמים..."

חואן פרון נשיא ארגנטינה מודיע לנשיא חיים ויצמן על בחירתו לתקופת כהונה שנייה, 18 ביולי 1952; איגרת רשמית בכתב־יד, ספרדית; גנזך המדינה, תת-14/21

איגרת מחאה, ששיגר ניקולאי בולגאנין ראש־ממשלת ברית־המועצות אל דוד בן־גוריון בעקבות "מבצע קדש", ובה הודעה על סגירתה הרשמית של שגרירות ברית־המועצות בישראל, 5 בנובמבר 1956; גנזך המדינה, תת-1/31

איגרת מאת אליזבת השנייה מלכת בריטניה אל הנשיא זלמן שז"ר המודיעה על החרתו של שגריר בריטניה היוצא, מייקל האדוו, 13 בינואר 1969; גנזך המדינה, תת-1/37

איגרת ששיגר קיסר יפן הירוהיטו, עם תום כהונתו של שגריר יפן בישראל קאזוהיידה קומורו אל נשיא המדינה אפרים קציר, 24 בספטמבר 1976; גנזך המדינה, תת-22/10

כתב ההאמנה הרשמי של ד"ר טעד מורתדא, שגריר מצרים הראשון בישראל, שנמסר לנשיא מדינת ישראל יצחק נבון, 26 במרס 1980; גנזך המדינה, א-4/320

איגרת רשמית מאת נשיא הרפובליקה העממית של אתיופיה מנגיסטו היילה מריאם אל נשיא מדינת ישראל חיים הרצוג, ובה כתב האמנתו של שגריר אתיופיה בישראל, 14 במאי 1990; גנזך המדינה, תת-5/23

כתב האמנה של הארכיבישוף פייטרו סאמבי כשגריר הכס הקדוש במדינת ישראל, ששלח האפיפיור יוחנן פאולוס השני אל נשיא המדינה עזר ויצמן, 1 ביולי 1998; גנזך המדינה, נ-742/20

מברק ששיגרה מחלקת ההסברה של משרד החוץ לנציגויות ישראל בעולם ובו דיווח על תגובות בעולם הערבי לקראת ביקור נשיא מצרים אנואר אל־סאדאת בישראל, 18 בנובמבר 1977; גנזך המדינה, חצ-8416/9

"שעת רצון", 1977 (ביקור הנשיא אנואר אל־סאדאת בירושלים); בימוי: מיכה שאגרי; הפקה: יגאל אפרתי, יהודה שניידמן, שירות הסרטים הישראלי; דק; גנזך המדינה

הטופס המקורי של הסכם השלום בין ישראל למצרים, חתום בידי מנחם בגין ראש־ממשלת ישראל, אנואר אל־סאדאת נשיא הרפובליקה הערבית של מצרים וג'ימי קרטר נשיא ארצות־הברית, וושינגטון, כ"ז באדר תשל"ט, 26 במרס 1979; גנזך המדינה, א-1/395

מכתב מאת יו"ר אש"ף יאסר ערפאת אל ראש־הממשלה יצחק רבין, ובו הכרה בזכותה של ישראל להתקיים בשלום ובביטחון והתחייבות להמשיך בתהליך השלום ולשנות את סעיפי "האמנה הפלסטינית" השוללים את קיומה של ישראל, 9 בספטמבר 1993; גנזך המדינה, א-3/412

מסמך של מזכיר המדינה, ורון כריסטופר, מ־26 ביולי 1994 המאשר את העותק המקורי של הצהרת וושינגטון בדבר הפסקת מצב הלוחמה בין ישראל לממלכה הירדנית האשמיית, עליו חתמו יצחק רבין ראש־ממשלת ישראל, חוסיין מלך ירדן וביל קלינטון נשיא ארצות־הברית ב־25 ביולי 1994; גנזך המדינה, א-1/412

העט המזהב (מתוצרת "פרקר") והמוטבע בסמל בית המלוכה האשמי, שהמלך חוסיין חתם בו על הצהרת וושינגטון, 25 ביולי 1994; נמסר לגנזך המדינה עלידי מזכיר הממשלה ולימים שופט בית המשפט העליון, השופט אליקים רובינשטיין; גנזך המדינה, א-1/412

דף עם מילות "שיר לשלום" שנמצא בכיס מקטרונו של ראש־הממשלה יצחק רבין בערב שבו נרצח בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב, י"א בחשוון תשנ"ו, 4 בנובמבר 1995; מילים: יעקב רוטבליט. לחן: יאיר רוזנבלום; גנזך המדינה, א-1/415

"... ומוגן על עצמו..."

במכתב שהתגלה בחורבות לכיש מסופר כי המשואות בעיר השכנה עזקה כבו, כלומר שהיא נכבשה בידי צבא נבוכדנצר מלך בבל. אחרי־כן נכבשה לכיש עצמה ובאותה שנה נכבשה גם ירושלים ונחרב בית־המקדש הראשון. האירועים הללו מוזכרים גם בספר ירמיהו, לד: ו; תל לכיש, 586 לפני הספירה; דיו על חרס; רשות העתיקות

פנייה של ארגון הורי השבויים הישראלים בירדן ליו"ר ועדת הביטחון שעליד מועצת המדינה הזמנית, דוד צבי פנקס לסייע לבניהם לקראת החורף, י"ז בתשרי תש"ט, [10 באוקטובר 1948]; גנזך המדינה, פ-9/3074/13

סיני (מבצע קדש), 1956; הצלם: אברהם ורד, ישראלי (יליד ליטא), נולד ב־1923; הדפסת כסף; מוזיאון ישראל, ירושלים; באדיבות במחנה, עיתון חיילי ישראל

גילויים מופלאים

דוח מציאת שרידיו של אבשלום פיינברג בסיני מלווה בתצלומים; נשלח מקצין המטה לעניינים מיוחדים רב־סרן שלמה בן־אלקנה אל מפקד כוחות צה"ל ברצועת עזה וצפון סיני אלוף־משנה מרדכי גור, י"ב בחשוון תשכ"ח, 15 בנובמבר 1967; הופקד בגנזך המדינה על־ידי שלמה בן־אלקנה; גנזך המדינה, תת-7/8

דף מימנו של אילן רמון, האסטרונוט הישראלי הראשון, שנהרג בהתרסקות מעבורת החלל 'קולומביה' ב־1 בפברואר 2003; עיפרון על נייר; השאלת רונה רמון, תל־אביב

דף מימנו של אילן רמון עם ברכת קידוש יום שישי, פברואר 2003; מצבֵע על נייר; השאלת רונה רמון, תל־אביב

פענוח דף ברכת הקידוש מימנו של אילן רמון; פענחה: רפ"ק שרון בראון, מעבדת מסמכים, המחלקה לזיהוי פלילי, משטרת ישראל; צילום: רפ"ק לייזר סין־דוד, מעבדת צילום מז"פ, משטרת ישראל

שרידי ימנו של אילן רמון שנמצאו בשדה פתוח בטקסס חודשיים לאחר ההתרסקות, אפריל 2003; צילום: מתנדבי צוות חיפוש של סוכנות החלל האמריקנית